

Demensvenligt Vanløse

Resultater fra projektet

Agenda

- Gennemgang af resultater fra kvalitativ evaluering
- Gennemgang af resultater fra spørgeundersøgelse udsendt til Vanløse Lokaludvalgs digitale borgerpanel
- Opsamling og næste skridt

Formål med projektet

Projektet Demensvenligt Vanløse er et treårigt pilotprojekt, der er gennemført i perioden 2021-2023. Projektet er igangsat af Ældrerådet, som har udpeget den københavnske bydel Vanløse som mål for arbejdet med demensvenlighed.

Formålet med projektet er at:

- mennesker med demens og deres pårørende kan fortsætte med at leve et meningsfuldt liv i eget hjem og på trods af sygdom forblive en del af lokalsamfundet,
- fremme viden og skabe opmærksomhed om demens blandt alle beboere i bydelen Vanløse
- flere skal kende til de tidlige tegn på demens og de positive muligheder, der er ved en diagnose.

Evalueringens metode

Metode og data

Evalueringens resultater baserer sig på en kvalitativ analyse. Der er gennemført interviews med:

- Københavns Kommunes Ældreråd (bestiller)
- Projektteam Demensvenligt Vanløse, Københavns Kommune
- Samarbejdspartnere: Alzheimerforeningen, Center for Demens, Vanløse Lokaludvalgssekretariat samt referencegruppen (to lokaludvalgsmedlemmer og en repr. for Ældresagen).
- Målgruppe: En Boligforening
  - Fire SMART-trænere
  - To Museer
  - Trafik- og Miljøforvaltningen
  - Fem personer med demens (deltaget i et museumstilbud), samt en pårørende.
  - Vanløse Bibliotek

Målopfyldelse

Følgende aktiviteter er gennemført:

Aktivitet 1: Kampagner og anden oplysning

- Demensuge 19 – lancering af symbol (2021)
- Demensuge 38 – koncert på Vanløse torv + uddeling af materiale, foredrag ved Kasper Frische, stand på biblioteket. (2021)
- Informationsmateriale og kager på torvet. (2021/2022)
- Demensuge 19 – kampagne for demenssymbolet (Demensvenligt Dk). Fokus på erhverv (uddeling af materiale til butikker) (2022)
- Den historiske time. Foredrag + demensoplysning på biblioteket. (2022)
- Deltage i samarbejdsfora vedr. intro til demensven og skabe relation til klubber i lokalområdet. (2022-2023)
- Demensuge 19 – kampagne for demenssymbolet (Demensvenligt Dk). Fokus på at komme fra A til B. Uddeling af materiale på torvet, byrumsplakat, kontakt til Flextrafik. (2023)
- Forglem mig ej-rute i Damhusengen (demensbænke) (2023)
- Morgensang på biblioteket. Fokus på forebyggelse. (2023)
- Uddannelse af SMART-trænere. (13 deltagere, 10 klubber repræsenteret). (2023)
- Løbende indlæg på Vanløse Lokaludvalgs Facebookside med viden om demens samt invitationer til arrangementer (2021-2023).
- Andet: Deltaget ved *Gæstebud* med Sundhedsgruppen (telt på torvet) (2022)

Målopfyldelse

Aktivitet 2: Partneraktiviteter

- Etablerede partnerskaber mellem 2 fodterapeuter, 1 tandlæge, 2 idrætsforeninger, 2 boligforeninger (2021-2023).
- Deltager i demensvenmøde (2021)
- Partnerskabsdag (Oplæg fra videnscenter for demens for partnerskaberne. Interview med borger med demens + pårørende omkring ændring af liv og netværk) (2021)
- Udsending af nyhedsbrev til partnere og referencegruppen 2 gange årligt. Indhold: ny forskning, arrangementer, opfordring til deltagelse (2022-2023).

Aktivitet 3: Bymiljø

- Helga Larsens Plads – følgegruppe om renovering af pladsen (2021-2023)
- Damhusdæmningen – sparring med Teknik- og Miljøforvaltning (2021)
- Kronen – sparring med ejer ifm. renovering af udearealer, høringssvar (2021-2023).
- Elna Munchs plads – høringssvar (2023)
- Toftegårds Plads – høringssvar (2023)
- Sparring og finansiering af demensvenlige forbedringer: Biblioteket, Sundhedshuset, Bonderupgård - Forbedringer af skiltning (elevater, venteområde, indgang) (2023)
- Borgermøde om trafiksikkerhed og tilgængelighed i Vanløse. Oplæg vedr. trafiksikkerhed og tilgængelighed for mennesker med demens (2023)

Målopfyldelse

Aktivitet 4: For borgere med demens

- Københavns Museum: Kulturgruppe i Huset, 3 besøgsgange (5-10 deltagere) (2022).
- SMK: Aftenhøjskolen (ca. 20 deltagere), Kulturgruppe i Huset (5-10 deltagere) (2023).
- Naturhistorisk Museum – fotoudstilling: Kulturgruppe i Huset (5-10 deltagere), Aftenhøjskolen (ca. 20 deltagere) (2023).
- Naturhistorisk Museum – rundvisning i Botanisk have: Aftenhøjskolen (ca. 20 deltagere) (2023).
- Aktivitetsvenner: Etablering af samarbejde med Alzheimerforeningen om *Aktivitetsvenner*, besøgsvenner til mennesker med demens (2022).

Aktivitet 5: Borgerinddragelse

- Dialogmøde med pårørendepanel (til brugere af Huset) (2020).
- Workshop for borgere med demens og pårørende om brugen af byen (2022).
- Middag på Locals omkring emnet: *Hvad er vigtigt for mig?* (2022).
- Dialogmøde med arrangementsgruppen i Huset om emnet: *Hvad er vigtigt for mig?* (2023).

Målopfyldelse - konklusion

- I projektperioden er der gennemført en lang række aktiviteter, og det er COWIs vurdering, at Københavns Kommune har været **aktive i forhold til at få opfyldt formålene for projektet**.
- Evalueringen viser, at **informationsaktiviteterne, demensvenmøderne samt 'Forglem mig ej'-ruten har øget borgernes viden om demens** og opmærksomheden herpå, ligesom der er flere borgere, der har fået kendskab til de tidlige symptomer på demens. Dertil har **museumsbesøgene betydet at kunstinteresserede borgere, har kunnet fortsætte deres kulturelle liv**.
- COWI vurderer, at uddannelsen af **SMART-trænere** har bidraget med viden, som trænerne kan bruge i deres arbejde og dermed anses for at have positive effekter for personer med demens fremadrettet. Dog mangler trænerne **mere konkret vejledning i, hvordan de kunne arbejde videre med aktiviteterne**. Projektet har desuden bidraget med sparring om og finansiering af demensvenlig indretning til bl.a. **biblioteket, Vanløse aktivitetscenter samt boligforeninger**, som vil bidrage til at lette hverdagen for borgere med demens, ligesom projektteamet har bistået **lokaludvalgssekretariatet** med viden om demensvenlighed i konkrete sager og dermed øget sekretariatets muligheder for at forbedre forholdene for borgere med demens i Vanløse.

Læring fra projektet

1 Mere fokuseret indsats

- Evalueringen viser, at projektteamet har mødt udfordringer i forhold til at gennemføre de forventede aktiviteter. Dertil er det COWIs vurdering, at der har **manglet en konkret plan for aktiviteterne, og at der er sat mange aktiviteter i gang samtidigt**. Dette vurderer vi bl.a. har betydet, at der ikke har været ressourcer til at fuldføre en tilstrækkelig opfølgning på de udførte aktiviteter.
- Der kan med fordel arbejdes med **færre aktiviteter og herigennem sikre, at man kommer i mål og kan følge op på disse efterfølgende med konkrete forslag til, hvordan aktørerne kan arbejde videre med den viden, de har fået**. Dette er vigtigt til sikring af, at der gennem projektet opnås synergi mellem de konkrete aktiviteter, og at aktiviteterne kan følges helt til dørs.

2 Politisk og organisatorisk forankring

- Evalueringen viser, at der har **manglet en overordnet politisk og organisatorisk forankring af projektet**. Forud for projektet var der et stort fokus på demens pga. **den nationale demenshandleplan** fra 2016, ligesom Ældrerådet i Københavns Kommune havde et stort fokus på demens. Dette fokus blev imidlertid mindre grundet **CORONA**, ligesom **Ældrerådet ændrede fokus**. Dette har betydet, at projektteamet har oplevet et mindre politisk fokus på demens, hvilket har gjort det sværere at få samarbejdspartnere til at prioritere dagsordenen.
- COWI vurderer, at det er vigtigt, at projektteamet også har fokus på **lokal forankring og lokal opbakning**. Ifølge nogle af de interviewede samarbejdspartnere er der en naturlig **distance mellem lokale aktører og Københavns Kommune** - en distance som skal nedbrydes, og som kan kræve tid at opnå.

Læring fra projektet

3 Mere aktiv inddragelse af bestiller og referencegruppe

- Evalueringen viser, at der har **manglet en konkret plan for inddragelse af bestiller og referencegruppe**. Ifølge bestiller og referencegruppen har lysten og villigheden til både at indgå samt bidrage til projektet, i høj grad været tilstede. Hertil vurderer de, at deres bidrag kunne have været større, end hvad det konkret har været i projektet.
- Bestillers og referencegruppens profiler vurderer vi især som fordelagtige til at **skabe relationer og få rekrutteret potentielle samarbejdspartnere** og ville på den måde med fordel kunne have været anvendt mere aktivt til flere konkrete inputs til valg af aktører, aktiviteter, rekrutteringsmetoder etc.

4 Finde den brændende platform

- Evalueringen viser, at Københavns Kommune har henvendt sig til mange forskellige aktører, som kunne indgå i projektet, men at en del har givet afslag på at deltage, fordi de **ikke oplevede udfordringer** med at håndtere borgere med demens eller **ikke ønskede at tiltrække flere borgere med demens**.
- Ved rekruttering af samarbejdspartnere, målgrupper m.fl. kan man med fordel **tage udgangspunkt i aktørernes brændende platform**.
- **Det er vigtigt at tydeliggøre, hvad aktørerne konkret skal bidrage med**, f.eks. invitere deres medlemmer til møde om identificering af de tidligere tegn ved demens eller skilt i butiksruden med demenssymbolet etc.

Læring fra projektet

5 Forankring af indsatsen

- Evalueringen viser, at **samarbejdspartnerne har manglet en plan for det fremadrettede fokus for samarbejdet eller aktiviteterne**. For at sikre en bedre forankring blandt samarbejdspartnerne, er det vigtigt at der fra samarbejdets start er udformet en konkret plan eller opsat klare rammer for, hvad der forventes af partnerne fremadrettet, samt hvordan aktiviteterne kan leve videre efter projektets afslutning.
- Ligeledes ville det have været en fordel, hvis man udover borgerpanelundersøgelsen havde indtænkt muligheden for **konkrete målinger af effekten blandt målgruppen for indsatsen**.
- En systematisk indsamling af viden ville have gjort det nemmere at følge med i målopfølgningen, ligesom man i højere grad vil kunne følge projektets fremdrift og hvilke konkrete effekter, der opnås blandt målgruppen.

6 Udnytte andre fora

- Evalueringen viser, at Københavns Kommune i efteråret 2022 ved midtvejsundersøgelsen blev bevidste om, at det var en fordel, hvis de kunne **koble sig på andre tiltag for at udbrede budskabet om demens**. I sidste projekttår arbejdede projektteamet derfor med at koble sig på andre indsatser.
- Ifølge lokaludvalgssekretariatet er en vigtig læring fra projektet, at der er **fordele ved at henvende sig til allerede eksisterende netværk**, hvor der i forvejen er et enten mindre eller større fokus på demens.
- Ligeledes påpeges det, at der med fordel kan tænkes endnu mere målrettet i relation til udbredelse af viden om demens. **Således at de rette inviteres eller rækkes ud til i relation til specifikke arrangementer eller aktiviteter, fx gennem Alzheimerforeningen**.
- Endelig kan man benytte sig af aktiviteter, hvor borgere er samlet i andre sammenhænge til også at give information om demens.

Biblioteket

Sundhedshuset

Bonderupgård

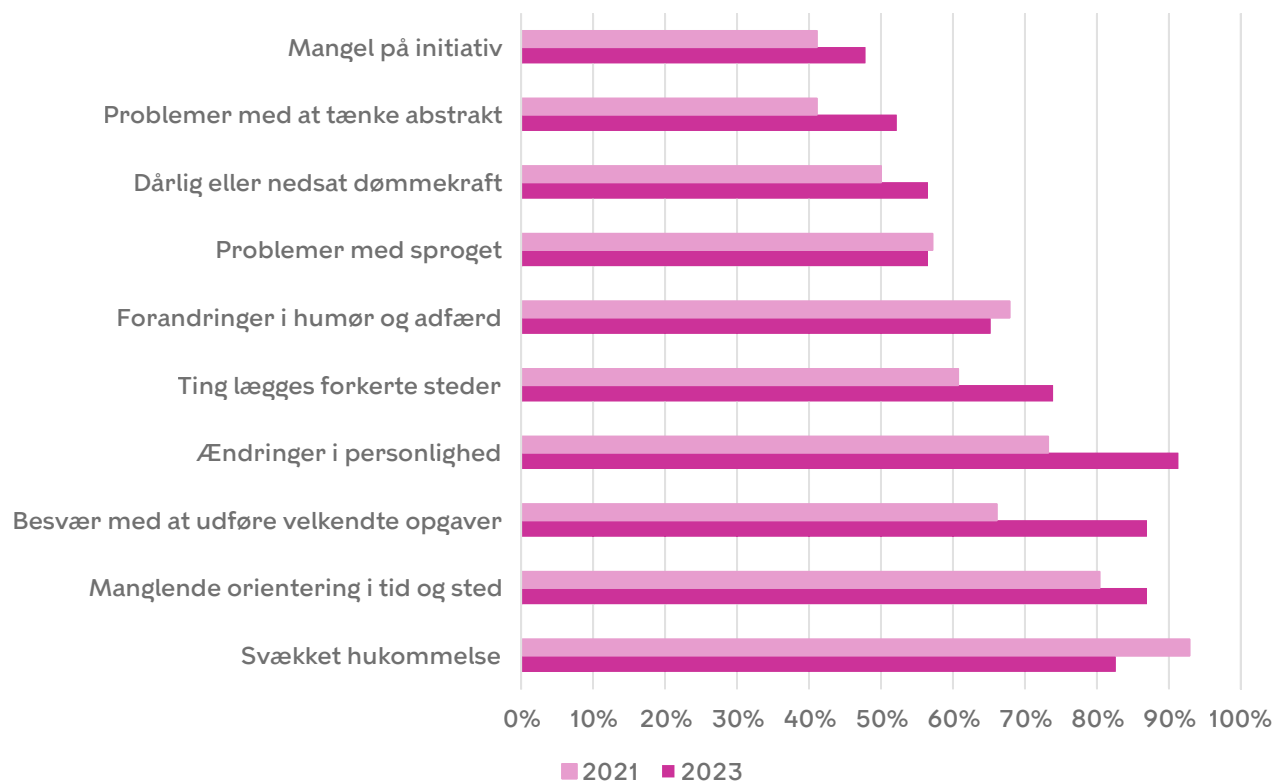
Borgerpanelundersøgelse

- Foretaget i 2021 og 2023.
- Spørgsmål:
  - Kendskab til De 10 tegn
  - Viden om, hvordan man håndterer demens
  - Kendskab til demensven-konceptet
  - Kendskab til demenssymbolet (ny)
  - Opmærksomhed på det øgede fokus på demens i Vanløse (ny)

Respondenter i 2023

- 668 besvarelser
- Hovedparten er over 40 år
- Lidt flere kvinder end mænd
- Halvdelen kender én med demens (nære familiemedlemmer eller bekendte)

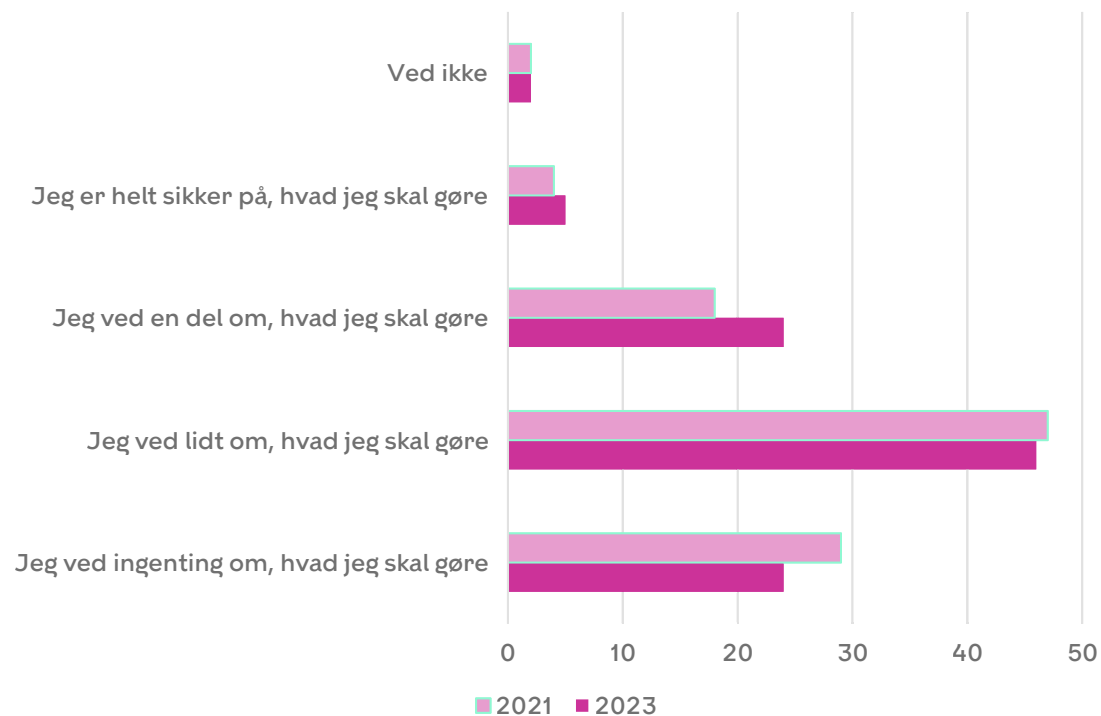
Har vi løftet den basale viden om demenssymptomer?

Valg af symptomer for dem, der har svaret "Ingen viden"

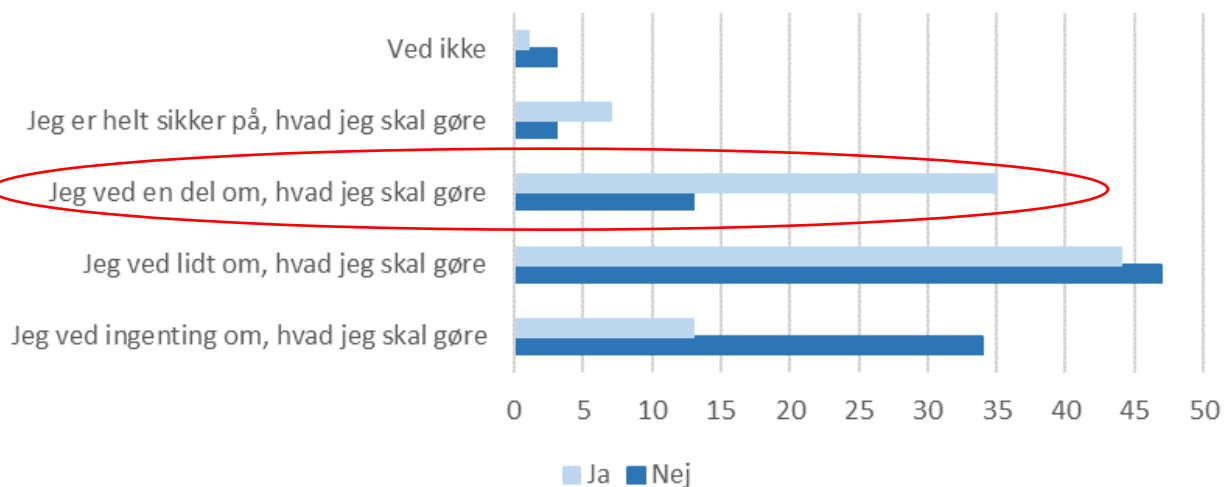
Viden om hvordan man håndterer demens?

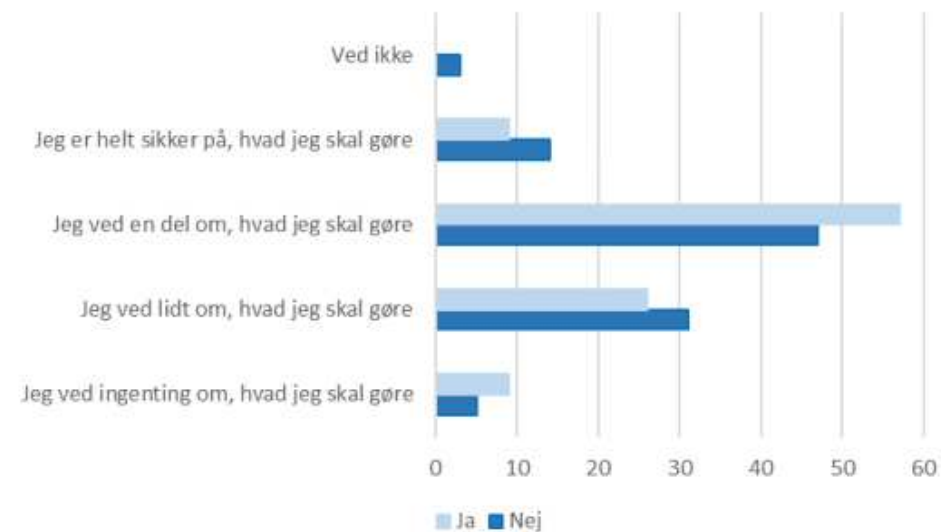
Resultaterne svarer til 2021-undersøgelsen; dog er der en tendens til at lidt færre "ingenting ved" om, hvordan de skal agere.

Hvor har du din viden fra?

Jeg kender en med demens

Jeg er demensven

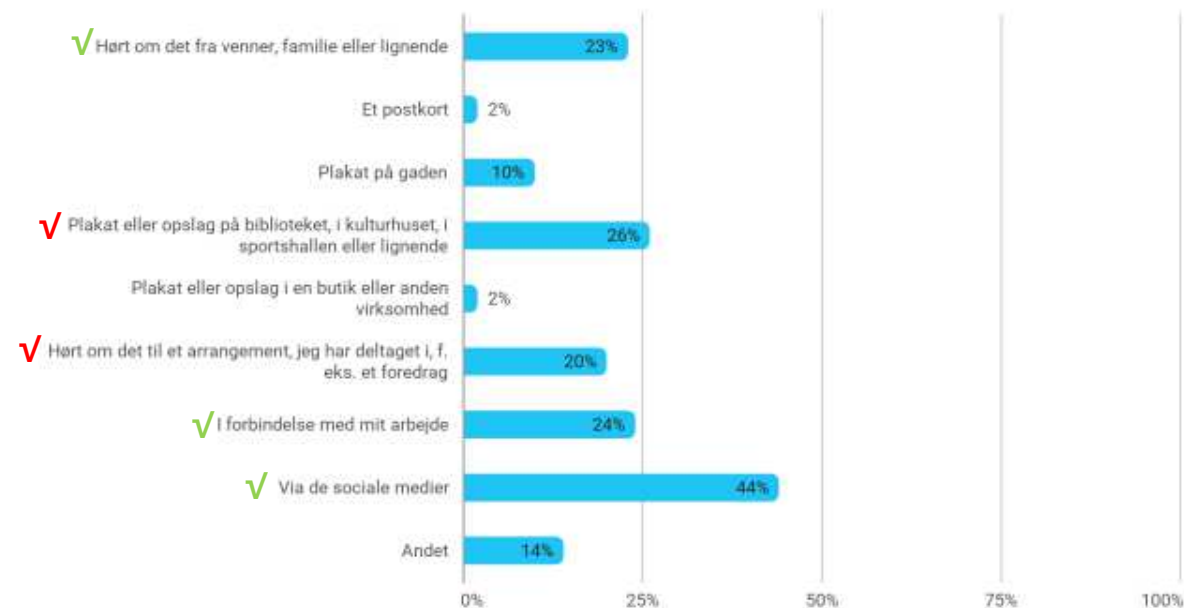

Kendskab til demensven-konceptet

Kender du til konceptet demensven?

Hvorfra kender du konceptet demensven?

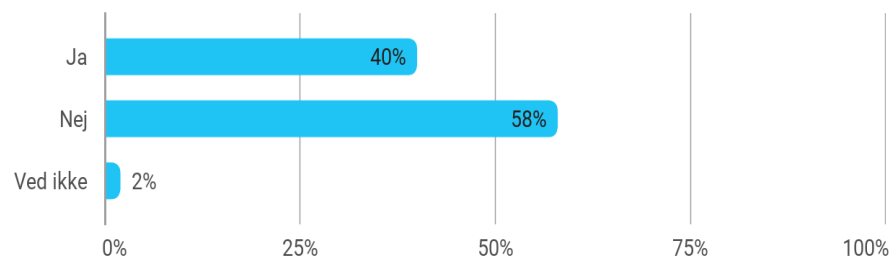

18% svarer, at de er demensvenner (mod 14% i 2021)

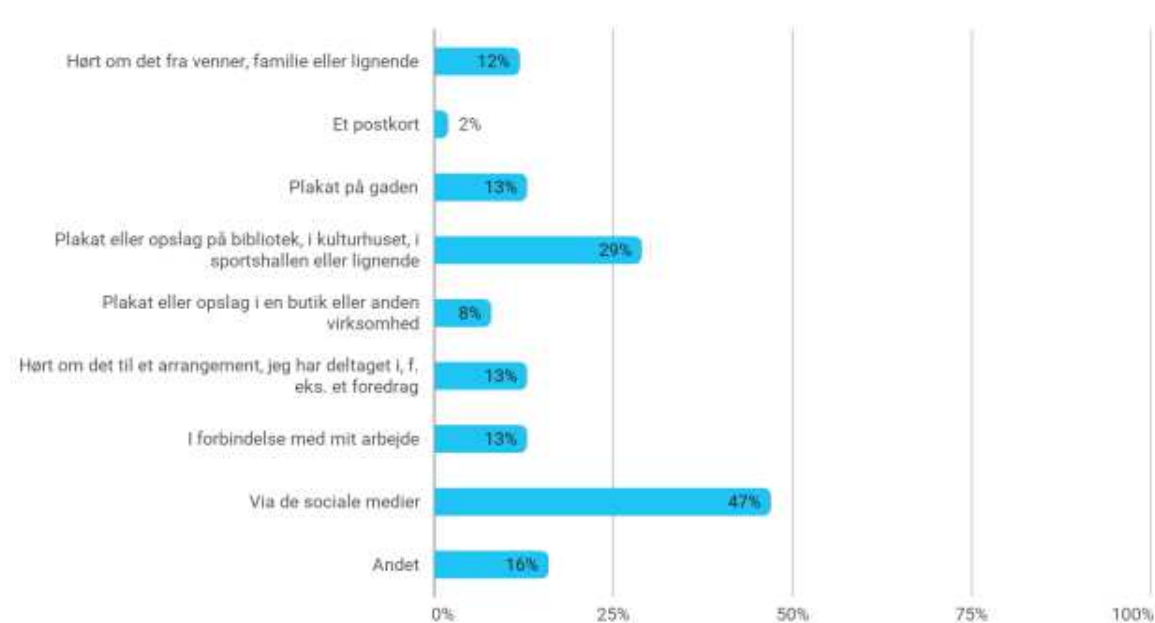
Kendskab til demenssymbolet

Kender du til demenssymbolet?

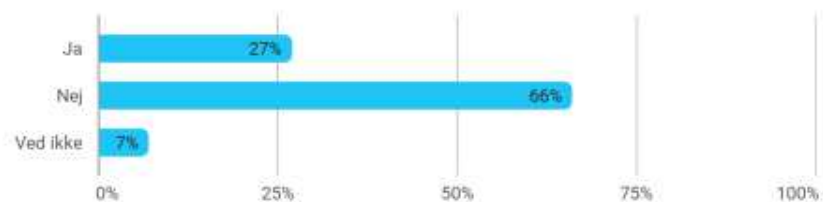

Hvorfra kender du demenssymbolet?

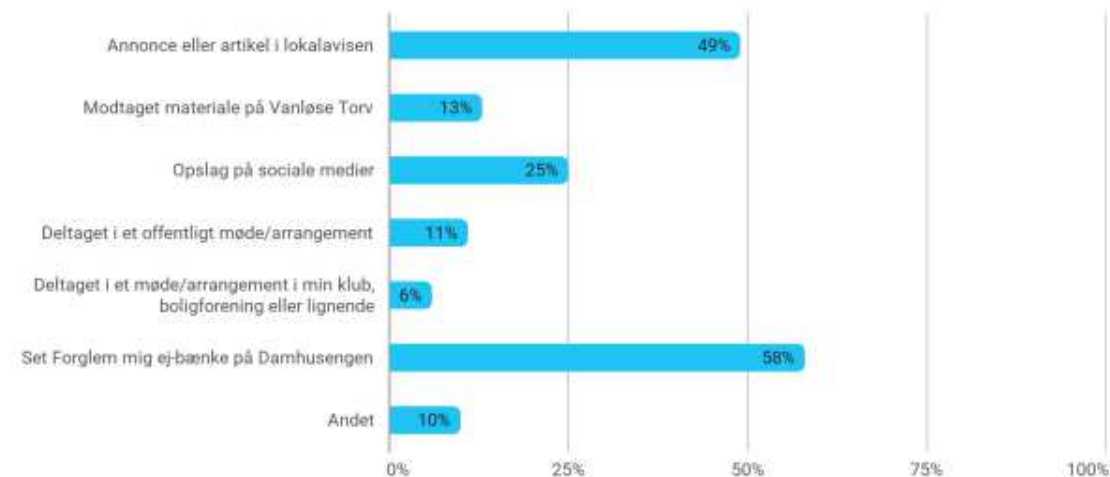

Har du bemærket det øgede fokus på demens i Vanløse?

Har du bemærket, at der har været et større fokus på demens i Vanløse?

Hvordan er du blevet opmærksom på det større fokus på demens?

Opsummering og næste skridt

Hvad har virket?

- Oplysning til demensvenmøder og lign, Forglem mig ej-bænke
- Kampagner på torvet, byrumsplakater
- Udnytte andre fora og koble sig på eksisterende netværk

Hvad kunne vi have gjort anderledes?

- Mere aktiv inddragelse af referencegruppe og bestiller
- Tydelig rammesætning af projektet overfor partnere
- Redskaber til løbende samarbejde med partnere

Hvad fortsætter vi med?

- Aktivitetsvenner, samarbejds møder museumsbesøg

Hvad fortsætter vi med i mindre grad:

- Demensvenmøder, kampagner, demensvenlig indretning, evt. Forglem mig ej-bænke
  - *vil kræve ekstra midler at skrue op for disse*

Hvad fortsætter vi ikke med:

- Partnerskaber: butikker, foreninger

Ældreråd, 13. december 2023

Sundheds- og Omsorgsudvalget, Q1 2024

Forventeligt